Kepler, Johannes: Tabulae Rudolphinae, 1627

zu Bild Nr.
077
075
081
071
086
066
126
026
176
Ende
Anfang

gros, neglectis horis appendicibus: at canon aliter condi non potuit, quàm ſi anni omnes Juliani æquabiliter definirentur dierum 365, & Horarum ſex, ſeu ſcrupulorum diei 15′. Habet tamen hæc obſervatio uſusque tanto minùs difficultatis, quòd Epochæ in his Tabulis omnes ſunt in principiis annorum primorum à biſſextili. Itaque quoties Canon exhibet ſummam dierum in annis ſingularibus ſubtrahendam, ſcrupula diei 15′.30′.vel 45′ non ſunt ſubtrahenda; ſed reliquenda in numero, unde eſſent ſubtrahenda; ut ex illo fiant horæ dierum appendices. Hac ſuperata difficultate, de cætero levamentum experietur calculator in cuſtodiendis annis biſſextilibus; quia Canon ipſe dies biſſextiles ex ſcrupulis dierum collectos ultrò complectitur. Reliquus uſus Canonis eſt facilis; cum annis infra ſexaginta, quæſitis in margine, excerpuntur Dierũ Sexagenæ Secundæ, Primæ, Dies, & Scrupula Diei. Si annorum ſuma propoſita fuerit major ſexagenario, unitas marginis ſignificat annos 60, binarius 120, & ſic conſequenter; & tunc excerpuntur Sexagenæ Tertiæ, Secundæ, Primæ, & Dies ſingulares; Scrupula Diei nulla. Rurſum ſi annorum ſumma excreverit ultra 3600, qui ſunt annorum ſexagenæ 60; tunc unitas marginis excerpit dierum Sexagenas Quartas, Tertias, Secundas, Primas; Dies ſingulares nullos. Subordinatis verò invicem ſpeciebus ijſdem numerorum excerptorum, fit omnium Summa per additionem Logiſticam: quæ ſi habuerit diei Scrupula, ea negliguntur, quippe quæ in annis propoſitis integris non numerantur uſualiter, ut dictum eſt.

Præceptum 77.

Præceptum 78.

Viciſſim ſi quæratur de aliqua ſumma dierum in Sexagenis conceptâ, quot faciat annos Julianos, quarto quoque Biſſextili: per Numerum Sexagenarum proximè minorem Canonis, exſcribatur margo, iſque pro re natâ vel pro ſimplicibus habeatur annis, vel per 60, vel denique per 3600 multiplicetur. Subtracto autem illo proximè minori à propoſito, cum reſiduo agatur perinde, quæſito proximè minori in Canone, qui cùm ſit ſpecierum humiliorum, exhibebit etiam marginem ſpeciei æquali gradu depreſsæ. Ita ex duobus vel tribus ingreſſibus acquiſiti & debito modò reſoluti margines, in ſumam conjecti, prodent annos. Si quid ſuperfuerit minus quàm 6‵. 5°. 0′, modus anni: id per Tabellam menſium reſolvendum eſt in menſes completos ab anni principio, dieſq; reſiduos. Omnibus verò diebus conſumptis, Scrupula dierum reſidua (à quibus diximus ſubtrahi nihil debere, etſi quid offeratur ex Canone) convertenda ſunt in Horas & Minuta.

Tab. f. 41. vel etiã 91.

Per præc. 17. fol. 18.

Iam igitur dato tempore à certâ Epochâ lapſo, & reſoluto per præceptum antecedens, in Sexagenas, Dies & Scrupula; ex Canonibus motuum ſic colliguntur motus medii. Initio exſcribitur Epocha, ſed Signa bina in unam Sexagenam graduum ſunt redigenda, & Signum unũ ſupernumerarium in 30° gradus. Deinde notandum, duplicem Frontibus Canonum circumjectam eſſe notationem, unam à ſiniſtra deorſum, alteram à ſiniſtra ad dextram; in utrâque occurrunt Dies, Primæ, 2dæ, 3tiæ, intellige, Sexagenæ. Ergò prima ad ſiniſtram ſpecies numeri propoſiti, quæritur in horum limborum utroq;, &, quam notæ ſimiles, ſpeciei indices, comunem habent ſui concurſus aream, ſyllabâ Sex: notatam, in ejus columellâ ſeu ſerie numerorum deſcendente, occurrent Sexagenæ exſcribendæ; lineam indicabit numerus idem, qui primum eſt membrum propoſiti, quæſitus in margine: Sexagenæ verò exſcribuntur non plures 5, rejectis omnibus ſenariis: ſequens ejuſdem lineæ numerus eſt graduum, tertius ſcrupulorum, &c. Poſtquam per omnes Sexagenas, etiamq; per dies integros facta fuerit legitima excerptio, ſemper humilioris excerpentis ſpecie ab areâ ſiniſteriore incipiente; tunc etiam cum ſcrupulis Diei fit excerptio, pro quibus limbus alius margini ſubjectus eſt, in quo ſerie deſcendente occurrunt *Scrup.* 1*a.* 2*da,* 3*tia,* 4*ta,* quæ notationes ſingulæ ſingulas lineas inchoant apicum, quibus ſpecies excerpẽdorum notatur. Nam ubi Scr. 1*a* excerpunt Partes, ibi 2*da,* excerpunt ſc. Prima, &c. Omnia verò excerpta adduntur Epochæ ſuæ: nec eſt diſſimilitudo in motũ Latitudinis ☽, quia is ingeſtus eſt in Canonem, compoſitus ex motu Nodi ab æquinoctio retrorſum, & Lunæ ab æquinoctio prorſum. Si Epocha terminet tempus propoſitum, motus ſeorſim collecti ſubtrahuntur ab Epocha.

Præceptum 79.

Deſcriptio Canonis ſexagen. Motuum.

Vt præc. 76.

EXEMPLUM HARUM PRÆCEPTIONUM.

Deſidero motum Solis in annis ante Chriſtum 3992, menſibus ultimis à Julio, de anno 3993. diebus ultimis Iulij 7. Horis 23. 26. 34. Ergo anni 3600 dant 1‶.0‵.0° reſtant 393. Sic anni 360 dant 6‵.0″, reſtant 32 pleni.

Iam excerpo cum Annorum 1‶	0‴′.6‴.5‶.15‵.0°	′ ″ ‴
Cum 6‵ *Annorum*	0.36. 31.30	
Cum 32° *annis*	3. 14.48	
Ultimi 5. *Menſes anni*	2.33	
Iulij dies ultimi	7	
Horæ 23°.26′ *ſunt*		58. 35
34″ *ſunt*		1.25

Tempus ergò reſolutum ſic ſcribitur
6‷.45‶.3‵.58°.58′.36″.25‴

Epocha Chriſti Sig. 9.		8.49.57
Pro eâ ſcribo		*Sex.* 4.38.49.57
Tempus antecedens.	6‷	1.58.28.34.23.54
	45‶	3.14.48.34.17.59
	3‵	2.57.24.59.14.17
	58°	0.57.10. 3. 5.16
	58′	0.57.10. 3. 5
	36″	35.29. 0
	25‴	24.38
Summam aufer		3. 8.49.56.57.39
Reſtant		1.30. 0. 0. 2.21

Si tẽpus ſequeretur Epochã; adderẽ ei excerpta. Nunc quia antecedit, addo excerpta ſeorſim, & ſubtraho ab Epocha ſummam.

Colligitur mot⁹ ☉ 1.30. 0. 0. *ab æquinoctio, id eſt, Sig.* 3. *G.* 0°.0′.0″.

Canones Sexagenarii motuum reliquorum inſunt poteſtate in Tabulis motuum in annis Iulianis ſolutis. Sex enim millia annorum ſunt una Sexagena ſæculorum, & 12 millia, duorum

© Stadtbibliothek Ulm, 2018. Signatur: MNV 596;
Bild Nr. 076 von 278 Bildern